

ДІАГНОСТИКА СТАНУ ТА ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ОСНОВНИХ ВИРОБНИЧИХ ФОНДІВ

Кучіна С.Е., Литвинов А.Ю.

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут» м. Харків*

У роботі розглянуто методику аналізу та діагностики показників технічного стану основних виробничих фондів. Технічний прогрес і ринкові відносини постійно спонукають підприємство оновлювати свої основні фонди і виробничі потужності, а також прагнути до більш повного їх використання.[1] Недовикористання основних фондів - це не тільки втрати в обсязі продукції, але ще і втрати основних засобів, які морально застарівають і не можуть бути використанні у зв'язку зі зміною номенклатури виробленої продукції.

Аналіз основних фондів починається з встановлення їх наявності, динаміки, складу і структури. В цілому за підсумком визначається абсолютна зміна вартості основних фондів за аналізований період, приріст основних виробничих фондів (ОВФ). Потім визначаються темпи зростання ОВФ як величина їх вартості на кінець аналізованого періоду до їх вартості на початок періоду. Далі вивчається склад і структура основних фондів, які характеризуються питомим співвідношенням їх різних груп в загальній вартості ОВП підприємства[1,2].

Діагностику стану, ефективності використання основних виробничих фондів слід виконувати по статичі і динаміці інтегрального коефіцієнту. Даний коефіцієнт в узагальненому вигляді характеризує ефективність функціонування ОВФ. Величина його визначається виходячи з набору наступних приватних коефіцієнтів: коефіцієнта оновлення активної частини ОВФ; коефіцієнта інтенсивності оновлення активної частини ОВФ; коефіцієнта вікового складу; коефіцієнта завантаження діючого обладнання; мультипликативної і адитивної моделей (на базі вагомості кожного коефіцієнта)[1]. Ефективність використання обладнання визначається за часом його роботи і за якісним показником - середнім виробленням на 1 станко-годину роботи. Для аналізу використовують такі коефіцієнти: коефіцієнт екстенсивного використання устаткування, коефіцієнт інтенсивного використання обладнання, інтегральний коефіцієнт використання обладнання[3]. Діагностика даних коефіцієнтів показує, наскільки ефективно використовувалося обладнання за часом його роботи і по потужності.

Література:

1. Герасимова В.Д. Анализ и диагностика финансово-хозяйственной деятельности предприятия : учебное пособие / в.д. Герасимова, Л.Р. Туктарова, О.А. Черняева. – 2-е изд., перераб. И доп. – Москва : КНОРУС, 2018. – 506с.
2. Кучіна С.Е. Методичні засади формування системи показників економічної ефективності виробництва / С.Е.Кучіна, Г.М. Неплох // Вісник Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут». – Харків: НТУ «ХПІ», 2013. – №21(994). – С.146-149.
3. Кучіна С.Е., Троянський Б.С. Особливості розрахунку показників рентабельності. Актуальні питання організації та управління діяльністю підприємств у сучасних умовах господарювання зб. тез доп. дев'ятої наук.-практ. конф., Нац. Академ. Нац. Гвардії України, 28 лист. 2019 р. Харків, 2019. С.96–98. Режим доступу: http://nangu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/3Т_28.11.19-секція-1.pdf